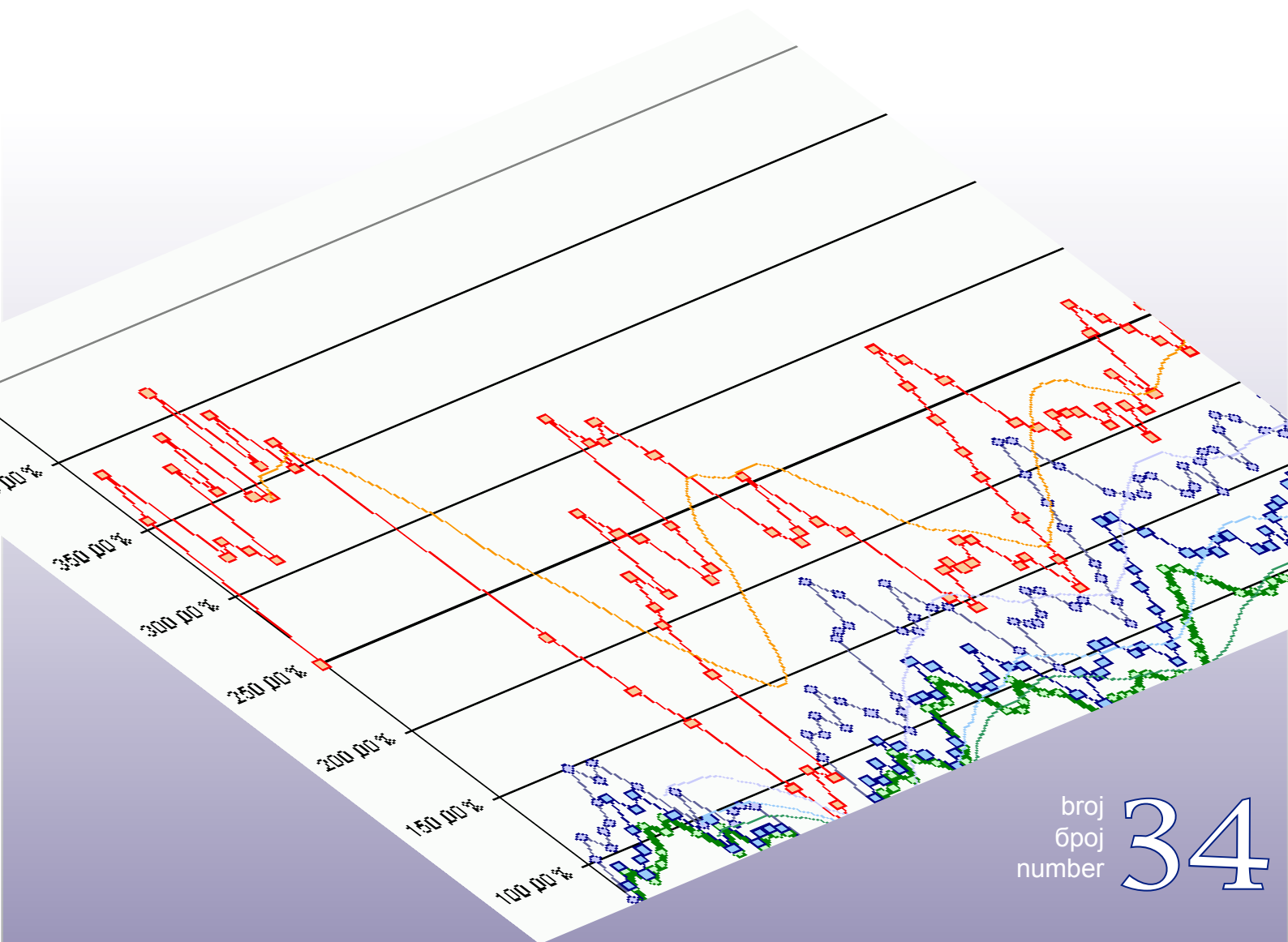




Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten



broj
број
number **34**

Uz ovaj broj

Prema harmoniziranom budžetskom kalendaru centralnih vlada u BiH Odjeljenje za makroekonomsku analizu je obavezno da dva puta godišnje pripremi projekcije indirektnih poreza potrebnih za izradu budžeta BiH, entiteta i Brčko Distrikta. U ovom broju Biltena dajemo prve projekcije indirektnih poreza za period 2009 – 2011 godine, u formi dva scenarija. Programski scenario projekcija indirektnih poreza zasnovan je na očekivanim izmjenama u politici indirektnih poreza zbog primjene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. U prvim godinama implementacije Sporazum sa EU će donijeti značajno smanjenje prihoda od carina na uvoz dobara iz EU, do konačnog ukidanja svih carina na uvoz iz EU 2013.godine. Pored toga, partnerstvo sa EU zahtijeva i ukidanje svih ostalih prihoda na uvoz koji imaju fiskalni karakter, poput carinskog evidentiranja.

Fiskalni bilans u BiH danas je pod snažnim utjecajem dva procesa: nekoordiniranog rasta rashoda budžeta nivoa uprave, koji je rezultat složene decentralizirane strukture vlada u BiH i nepostojanja obvezujuće fiskalne koordinacije, dok će na drugoj strani potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju već nakon mjesec dana dovesti do postepenog gubitka značajnog dijela prihoda od carina i prihoda od PDV-a, budući da carina ulazi u osnovicu za obračun PDV-a. Međutim, proces stabilizacije i pridruživanja podrazumijeva i ispunjenje obaveza iz *Acquis Communautaire*. Poglavlje *Acquis-a* „Oporezivanje“ uključuje harmonizaciju stopa akciza sa standardima u EU. Taj proces će, između ostalog, dovesti do snažnog porasta stopa akciza na naftu i benzin, alkoholna pića i na cigarete u BiH. Zbog negativnih makroekonomskih i socijalnih implikacija koji će tim procesom nastati usklađivanje domaćih stopa akciza sa evropskim standardima je složen, višegodišnji proces, koji treba što prije započeti bez obzira na implikacije. Iz tih razloga Upravni odbor intenzivno radi na izmjenama politike oporezivanja akcizom u određenim segmentima da bi se kompenzirali negativni efekti smanjenja carina na dobra iz EU, a koji će istovremeno biti na liniji usklađivanja sa evropskim standardima. Određeni prijedlozi radne grupe koja radi na izmjeni Zakona o akcizama inkorporirane su u projekcije indirektnih poreza koje su prezentirane u ovom biltenu.

mr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja – supervizor

Sadržaj:

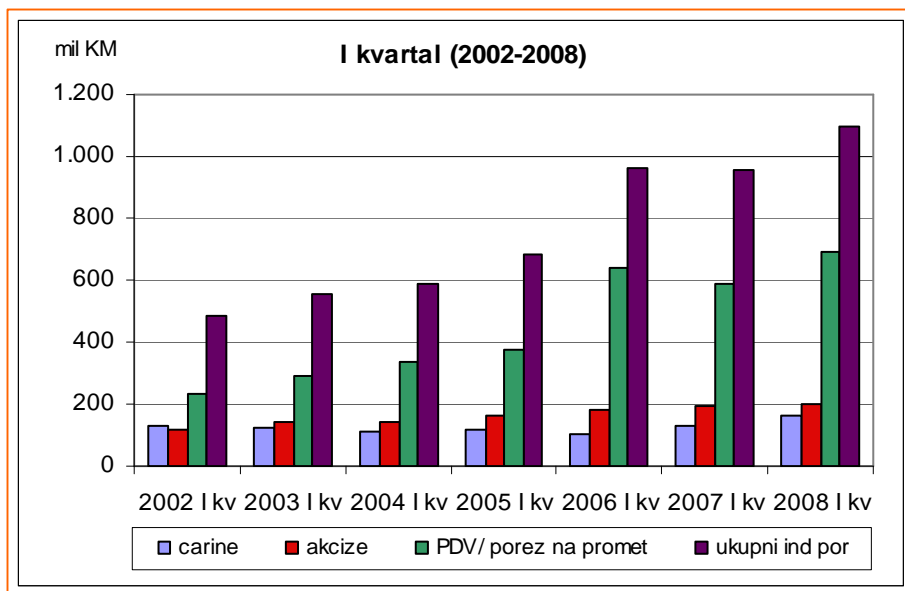
Naplata indirektnih poreza u prvom kvartalu 2008. godine	2
Projekcija prihoda od indirektnih poreza, 2008-2011	7
Konsolidovani izvještaj: BiH, entiteti, JR, I-III 2008	13
Konsolidovani izvještaj FBiH: Budžet FBiH, kantoni, općine – 2007	14
Konsolidovani izvještaji: kantoni	15
Iz aktivnosti Odjeljenja	17

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT saradnik
prevod : Edin Smailhodžić, Projekat podrške EU fiskalnoj politici u BiH

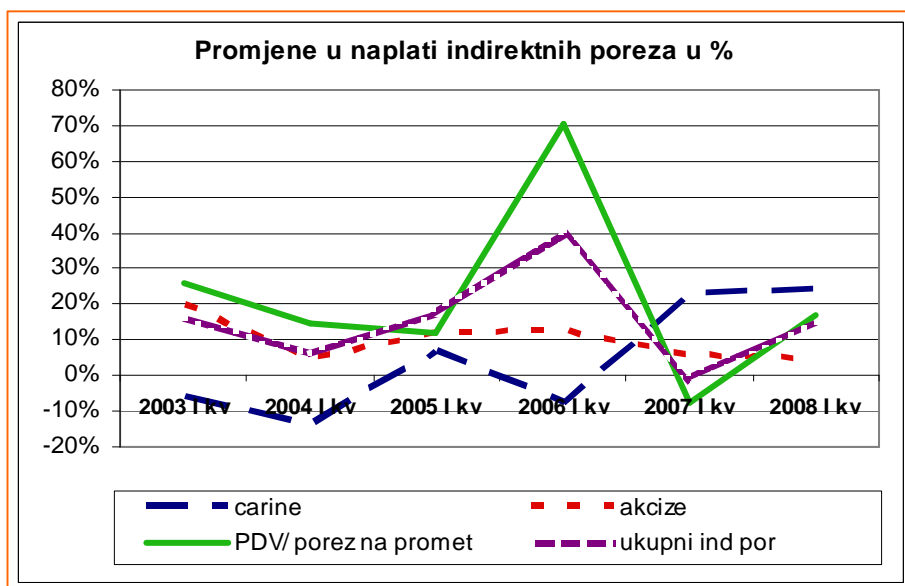
Naplata indirektnih poreza – februar 2008.godine

(pripremila: mr.sc. Dinka Antić)

U prvom kvartalu 2008.godine naplaćeno je ukupno 1,096 mlrd KM indirektnih poreza u BiH u neto iznosu, ne uključujući i 12 mil KM naplaćenih, a neusklađenih prihoda¹. Na nivou kvartala naplata je porasla za 14,86% u odnosu na prvi kvartal 2008.g.



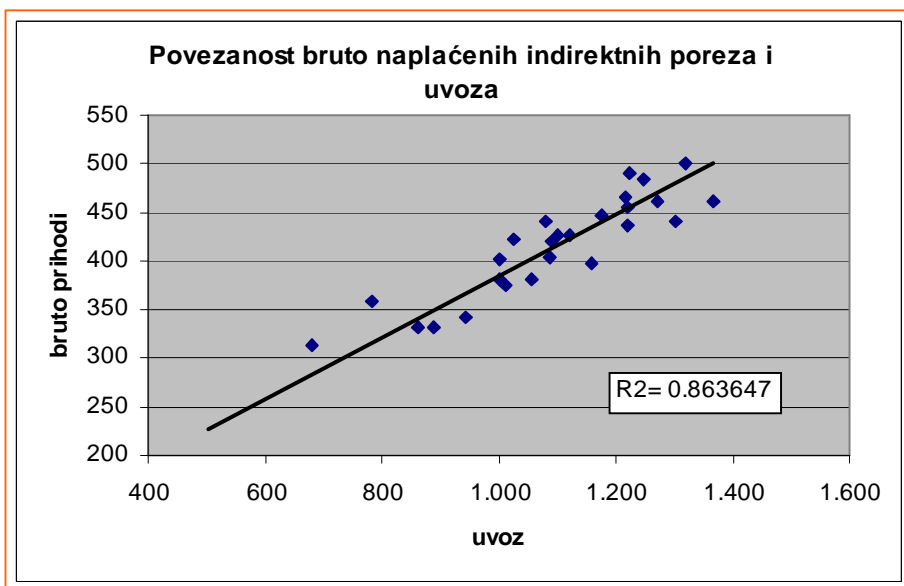
Grafikon 1



Grafikon 2

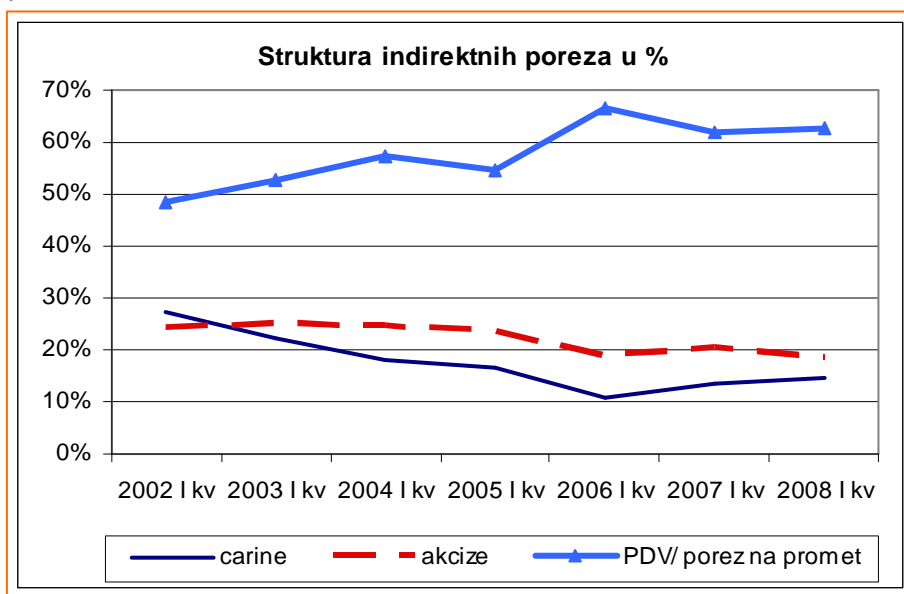
Na visoku naplatu indirektnih poreza utjecao je veliki rast uvoza potaknut rastom cijena energenata, sirovina i hrane na svjetskom tržištu. U prva tri mjeseca uvoz je porastao za 27,4% u odnosu na prvi kvartal 2007.g. U kojoj mjeri je bruto naplata indirektnih poreza određena uvozom pokazuje i sljedeći grafikon. Vrlo visok koeficijent determinacije potvrđuje snažnu povezanost ove dvije varijable.

¹ Neusklađeni prihodi podrazumijevaju prihode kod kojih ne mogu dovesti u vezu analitika uplata (jedinstveni račun) i analitičke evidencije obveznika u modulima IT sistema UIO (PDV, carine, akcize)



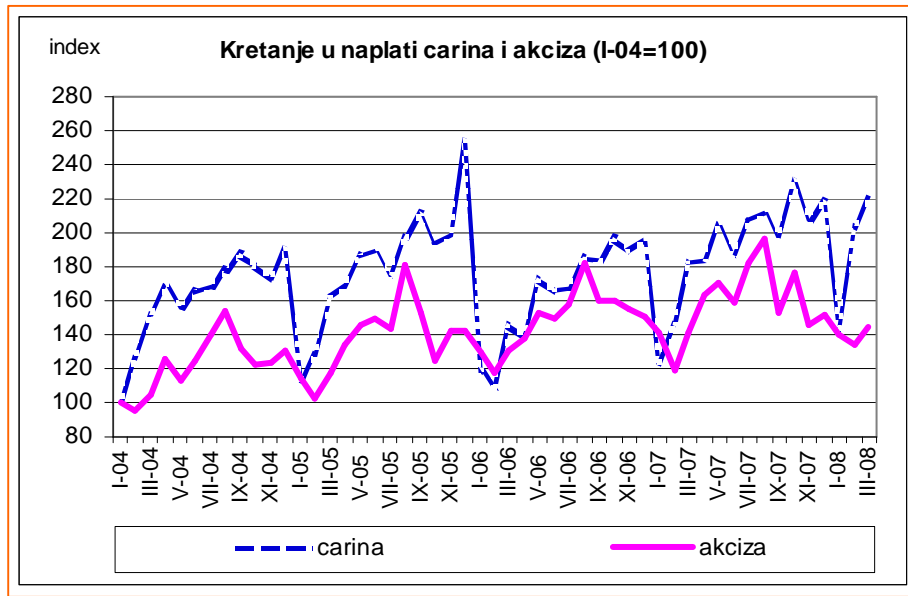
Grafikon 3

Porast uvoza i cijena na svjetskom tržištu je utjecalo na porast u naplati prihoda koji se obračunavaju *ad valorem* (carina i PDV), što je pomjerilo strukturu naplaćenih indirektnih poreza u korist prihoda od carina.



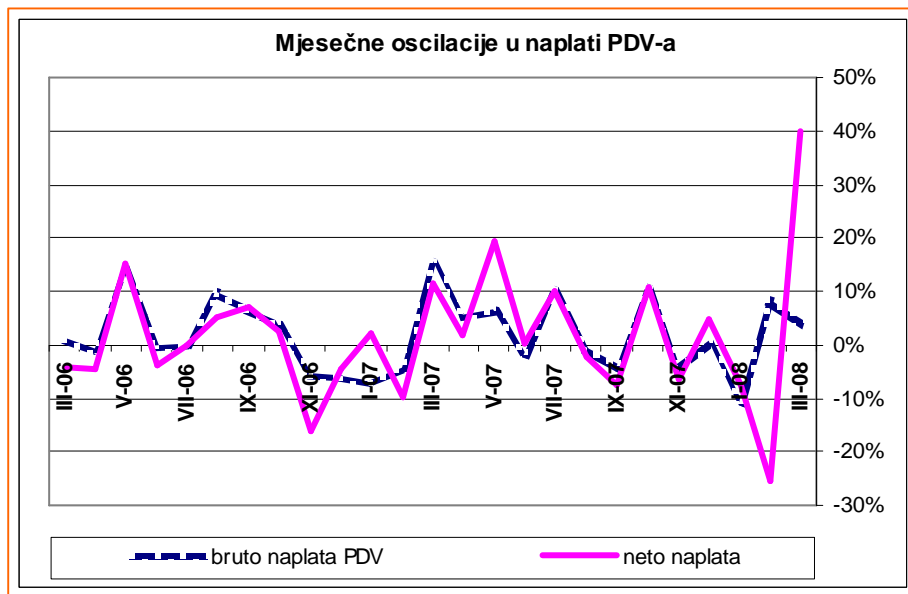
Grafikon 4

Za razliku od prihoda od carina i carinskih dažbina, kod kojih je zabilježen rast od čak 24,25% u odnosu na isti kvartal 2007., porast u naplati akciza u prva tri mjeseca iznosi tek 4,47%.



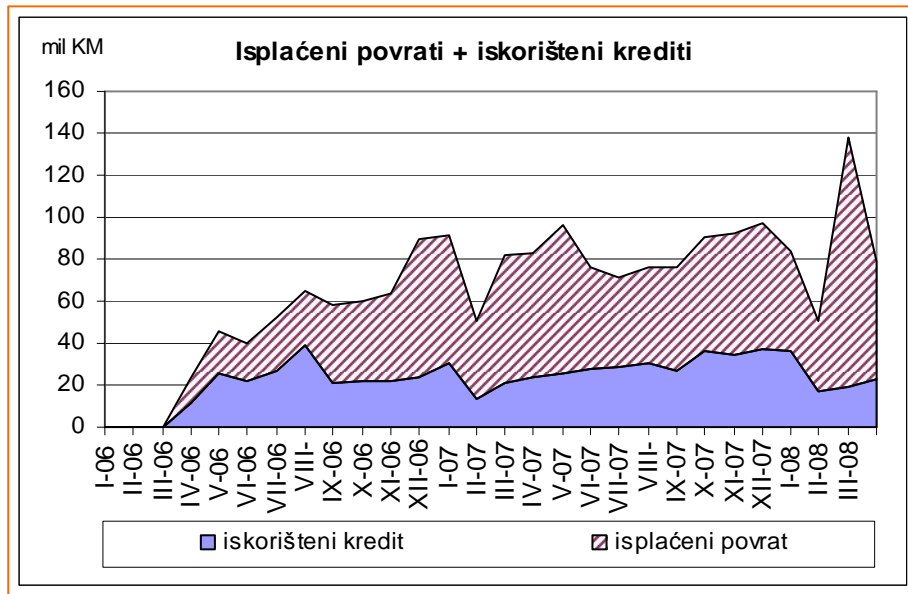
Grafikon 5

Prvi kvartal 2008.g. je donio probleme u servisiranju povrata obveznicima PDV-a, uzrokovane nedovoljnom stopom izdvajanja u rezerve na jedinstvenom računu koje su namijenjene za isplate povrata PDV-a i ostalih indirektnih poreza. Mart 2008.g. je donio stabilizaciju isplate povrata PDV-a što je utjecalo na porast neto prihoda od PDV-a.



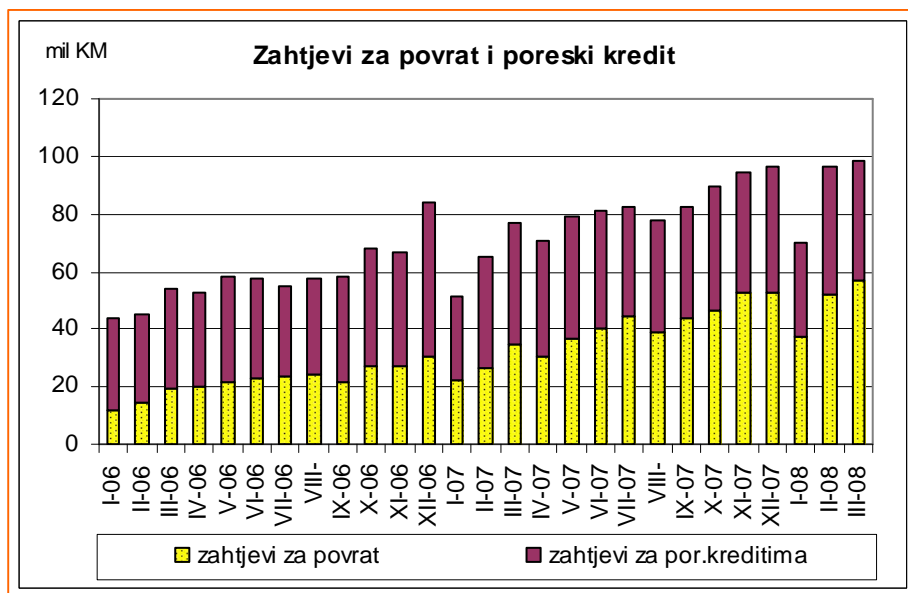
Grafikon 6

Na nivou kvartala stopa povrata iznosi nešto više od 23%. U istom periodu prošle godine stopa povrata je iznosila 19,5%. U drugom kvartalu može se očekivati blagi rastući trend povrata PDV-a, imajući u vidu visok nivo zahtjeva za povrat iskazanih u prijavi za PDV-e u martu. Porast povrata proizvodi veće odliva sa jedinstvenog računa i time umanjuje neto naplatu PDV-a i ukupnih indirektnih poreza.



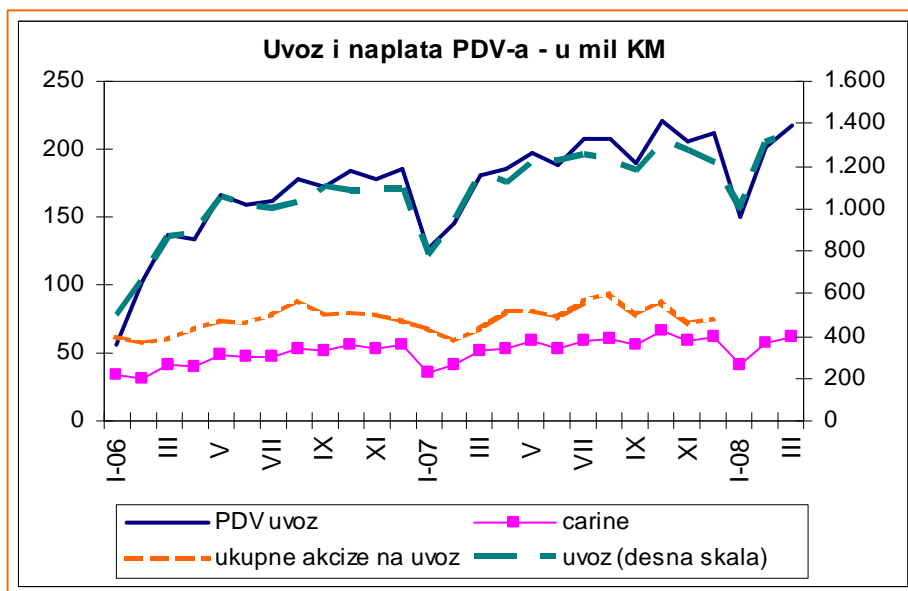
Grafikon 7

Ne treba zanemariti ni visoke i stabilne zahtjeve za poreskim kreditima, koji su "nevidljivi", budući da ne proizvode odliv sa jedinstvenog računa nego umanjuju bruto naplatu PDV-a i ukupnih indirektnih poreza.



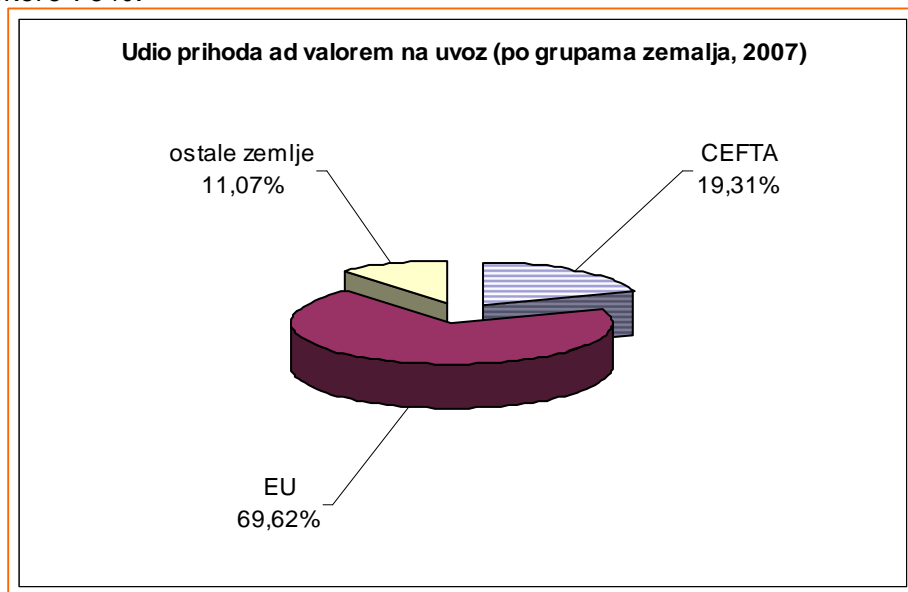
Grafikon 8

Ukoliko zanemarimo prvi kvartal 2006.g., kao početne faze implementacije PDV-a, sa okončanjem prvog kvartala 2008.g. imamo seriju podataka koja pokriva dvije godine. Već se može uočiti standardni šablon naplate PDV-a u osnovne dvije faze prikupljanja, pri uvozu i neto obaveze za PDV-e koja se plaća prilikom podnošenja prijave.



Grafikon 9

Primjena Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU (SSP) neminovno će dovesti do značajnog gubitka prihoda od carina i manjim dijelom PDV-a, imajući u vidu da EU u ukupnom uvozu BiH učestvuje sa 48%, a u prihodima od indirektnih poreza koji se obračunavaju *ad valorem* sa skoro 70%.



Grafikon 10

Negativni efekti SSP na fiskalne prihode BiH mogu se neutralizirati jedino povećanjem stopa akcize. Ta potreba je pojačana i obavezama prema EU u pogledu harmoniziranja domaće legislative sa evropskim standardima. Zbog negativnih makroekonomskih i socijalnih implikacija koji će tim procesom nastati usklađivanje domaćih stopa akciza sa evropskim standardima je složen, višegodišnji proces, koji treba što prije započeti bez obzira na implikacije. Upravo iz tih razloga Upravni odbor intenzivno radi na izmjenama politike oporezivanja akcizom u određenim segmentima da bi se kompenzirali negativni efekti smanjenja carina na dobra iz EU.

Projekcija prihoda od indirektnih poreza, 2008-2011

(pripremila: Aleksandra Regoje, makroekonomista)

U okviru rada Koordinacionog odbora za budžet, Odjeljenje za makroekonomsku analizu odgovorno je za projekcije prihoda od indirektnih poreza. Projekcije se izrađuju dva puta godišnje, u aprilu i septembru, a predstavljaju osnovu godišnjeg i srednjoročnog planiranja budžeta.²

Projekcije prihoda izrađene su na osnovu podataka o prikupljenim indirektnim porezima u prethodnom periodu³ kao i makroekonomskih projekcija Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP). Projekcija je izrađena u dva koraka. Prvo se izrađen tzv. osnovni scenario (*baseline scenario*) na osnovu postojećih propisa i politika vlade, odnosno pod pretpostavkom da neće biti izmijenjena propisa u periodu na koji se odnosi projekcija. Nakon toga se izrađuje programski scenario (*program scenario*), na osnovu izmjene politika formulisane od strane vlade.

Programski scenario projekcija indirektnih poreza prikazan je u tabeli br. 1, a zasnovan je na sljedećim pretpostavkama:

- Primjena Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju počev od 01.06.2008.godine.
- Izmjene Zakona o carinskoj politici (ukidanje 1% carinskog evidentiraja i uvođenje naplate takse po osnovu carinjenja) počev od 01.01.2009.godine.
- Izmjene zakona o akcizama počev od 01.01.2009.godine.

U 2008.godini očekuje se rast prihoda od indirektnih poreza za 8,68% u odnosu na prethodnu godinu. Obzirom da je iznos raspoređenih sredstava u 2007. godini uvećan za iznos prikupljenih a neraspoređenih sredstava iz 2006.godine, projektovani rast sredstava za raspodjelu budžetskim korisnicima u 2008. godini razlikuje se od projektovanog rasta prihoda i iznosi 6,16%.

PDV

Očekuje se da će u 2008. godini neto prihodi od PDV-a rasti za 10,55% u odnosu na prethodnu godinu.

Prema preliminarnom izvještaju za mjesec mart, dostupnom u vrijeme izrade projekcija, neto prihodi od PDV-a u prvom kvartalu 2008.godine veći su za 14,8% u odnosu na isti period prethodne godine. Treba imati u vidu da poređenje naplate prihoda u navedenom periodu ne predstavlja reprezentativnu sliku za analizu, obzirom na kašnjenje u isplati povrata krajem 2007.godine i u januaru 2008, te značajne isplate zaostalih i prispjelih obaveza PDV-a u mjesecu februaru u iznosu od 118,64 mil KM.⁴

² Dokumente okvirnog budžeta izrađuju državno i entitetska ministarstva finansija kao i Direkcija za finansije Distrikta Brčko

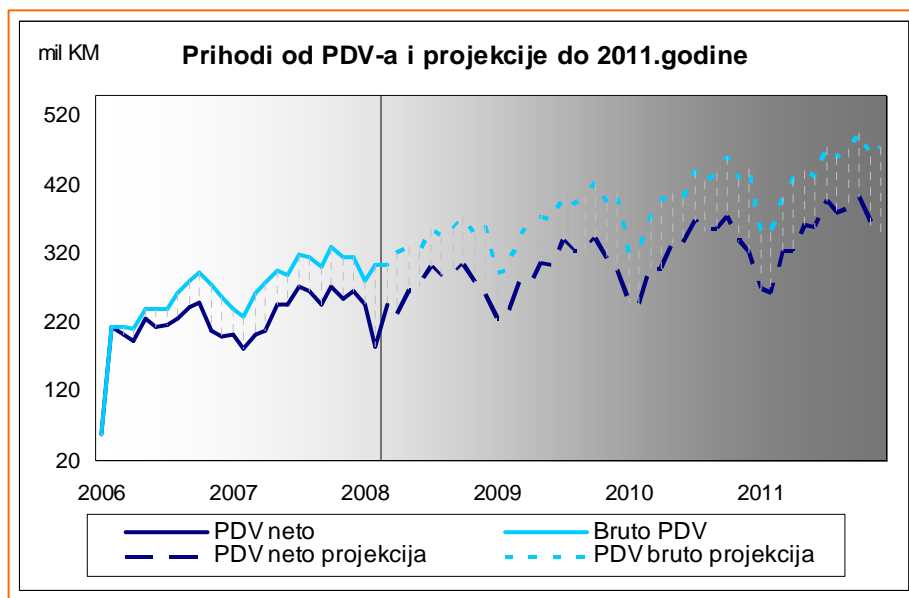
³ U vrijeme izrade projekcija bili su dostupni podaci za prva tri mjeseca 2008.godine (preliminarni podaci za mart).

⁴ Do februara 2008.godine na račun rezervi za povrat indirektnih poreza izdvajano je 10% dnevnog prihoda na jedinstveni račun, što se krajem 2007.godine pokazalo nedovoljnim. Dana 6.februara UO je donio odluku da se na račun rezervi izdvaja 10%, a u slučaju da navedeni iznos nije dovoljan za isplatu dospjelih obaveza primjenjuje se član 9. Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda.

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo:Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Tabela 1. Projekcije prihoda od indirektnih poreza za period 2008-2011 (programski scenario)

	u milionima KM					godina / prethodna godina (%)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
PDV (neto)	2.868,46	3.171,18	3.551,78	3.871,00	4.171,00	15,49%	10,55%	12,00%	8,99%	7,75%
Porez na pr. na JR	0,52					-95,71%				
Akcize	917,55	965,09	1118,47	1187,42	1259,81	6,42%	5,18%	15,89%	6,16%	6,10%
Carine	655,17	697,31	582,23	488,96	391,45	17,56%	6,43%	-16,50%	-16,02%	-19,94%
Putarina	186,74	199,00	211,63	223,77	236,53	5,74%	6,56%	6,34%	5,74%	5,70%
Ostalo	28,13	28,41	28,70	28,99	29,28	-8,38%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
UKUPNO	4.656,58	5.060,99	5.492,80	5.800,13	6.087,91	12,95%	8,68%	8,53%	5,60%	4,96%
Prenos u iduću god	110,9									
SREDSTVA ZA RASPODJELU	4.767,48	5.060,99	5.492,80	5.800,13	6.087,91	18,84%	6,16%	8,53%	5,60%	4,96%



Grafikon 11

Projektovanje neto prihoda od PDV-a prati serije podataka PDV-a na uvoz, domaćeg PDV-a, ostalih prihoda vezanih za PDV, te PDV povrata. PDV osnovica izračunata je vremenskim prilagođavanjem podataka na *cash* osnovi. Krajnji rezultat se provjerava poređenjem kretanja projektovane PDV osnovice sa makroekonomskim projekcijama potrošnje, uzimajući u obzir uticaj ostalih faktora i pretpostavke izmjene politika.⁵

Projekcija PDV-a na uvoz striktno je vezana za projekcije uvoza od strane DEP-a. Projektovane stope rasta uvoza iznose 15%, 10%, 8% i 7% za 2008, 2009, 2010 i 2011 godinu respektivno. Podaci za prva tri mjeseca ukazuju na rast PDV-a na uvoz u iznosu od 25,5%, što je posljedica snažnog rasta uvoza. Snažan rast uvoza na početku godine karakteristika je i prethodne godine, kada je zabilježen dvostruko veći rast uvoza u prva tri mjeseca u odnosu na ostvareni godišnji iznos.

Projekcija domaćeg PDV-a prati istorijsku sezonsku shemu, uz pretpostavku da će se rast ovih prihoda u periodu do kraja 2011. godine postepeno približiti projektovanoj stopi rasta ekonomije.

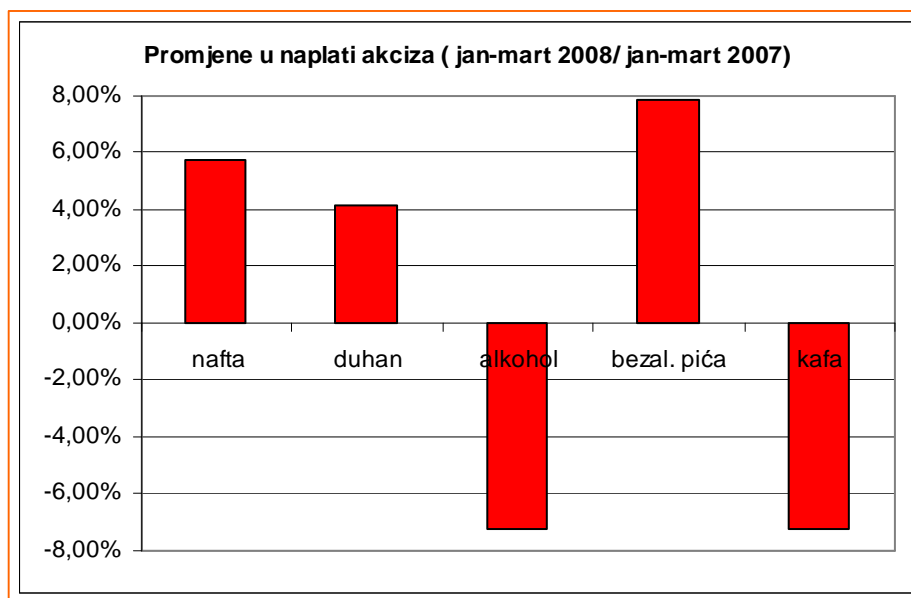
Ostali prihodi vezani za PDV odnose se na jednokratne uplate, uplate prema automatskom razrezu od strane UIO, zatezne kamate i kazne vezane za PDV i dr. Njihova projekcija zasnovana je na istorijskoj sezonskoj šemi i makroekonomskim projekcijama rasta nominalnog BDP-a.

Projekcije povrata zasnovane su na istorijskom kretanju njihovog udjela u bruto prihodima kao i makroekonomskim projekcijama potrošnje, investicija i izvoza. **Projekcija se bazira na pretpostavki da neće biti odlaganja isplate povrata u narednom periodu (kao što je bio slučaj krajem 2007.g), tako da bi svako narušavanje redovne dinamike isplate uticalo na korektnost projektovanog rasta neto PDV-a.**

⁵ Prema projekcijama DEP-a projektovane stope rasta potrošnje iznose 9,1%, 8,3%, 7,1% i 7% za 2008, 2009, 2010 i 2011 godinu respektivno.

Akcize

U 2007.godini naplaćeno je 917,5 mil KM akciza, što je za 6,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Podaci za prva tri mjeseca 2008.godine⁶ ukazuju na sporiji rast akciza. U datom periodu ostvareno je 3,6 % više prihoda od akciza u odnosu na isti period prethodne godine. Najveći rast bilježe akcize na bezalkoholna pića, dok je kod akciza na alkohol i kafu zabilježen pad naplate (grafikon 12).



Grafikon 12

U 2008.godini se očekuje rast prikupljenih prihoda od akciza za 5,18% više nego u prethodnoj godini. Projektovani rast za 2008. godinu prati istorijsku sezonsku shemu naplate tokom posljednje tri godine. Projekcija za period 2009-2011.g. zasnovana je na makroekonomskim pokazateljima DEP-a, a programski scenario uključuje i procijenjene efekte na naplatu prihoda prema predloženim mjerama od strane Radne grupe za izmjenu zakona o akcizama⁷. Prijedlog Radne grupe podrazumijeva izmjene stopa pojedinih kategorija akciza radi djelimične kompenzacije smanjenja prihoda od carina koji će uslijediti nakon stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU.

Carine

U 2008.godini se očekuje porast prihoda od carina za 6,43% u odnosu na prethodnu godinu. Programski scenario projekcija predviđa primjenu SSP od 01.06.2008. godine⁸, te izmjene Zakona o carinskoj politici (ukidanje 1% carinskog evidentiraja i uvođenje naplate takse po osnovu carinjenja) počev od 01.01.2009.godine⁹.

Stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa EU (SSP) daje Bosni i Hercegovini status potencijalnog kandidata za članstvo u EU i podrazumijeva uspostavljanje područja slobodne trgovine u periodu od pet godina. Obzirom da uvoz iz EU predstavlja oko

⁶ U vrijeme izrade projekcija bili su dostupni preliminarni podaci za mjesec mart 2008

⁷ izvor: prijedlog Radne grupe za izmjenu zakona o akcizama od 25.03.2008.g.

⁸ Projekcije iz septembra 2007. godine bazirane su na pretpostavci primjene SSP počev od 01.01.2008.godine. Sporazum nije potpisan u predviđenom periodu a prihodi od carina su značajno porasli radi snažnog rasta uvoza i kretanja cijena na svjetskom tržištu. Stoga je porast u naplati indirektnih poreza u 2008.g. iznad projektovanog dijelom rezultat i porasta prihoda od carina.

⁹ Zvanični zahtjev EU koji se treba izvršiti u kratkom roku, vidjeti u: Council Decision of 18 February 2008 on principles, priorities and conditions contained in the European Partnership with Bosnia and Herzegovina and repealing Decision 2006/55/EC; 2008/211/EC, Službene novine EU, L80 od 19.03.2008

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

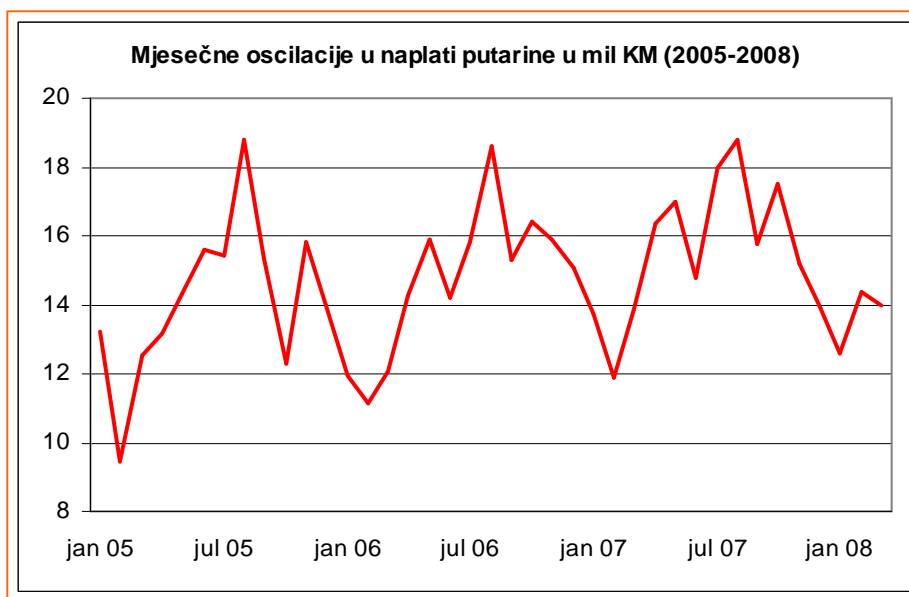
47,7 % ukupnog uvoza u BiH, liberalizacija tržišta sa EU imaće značajan uticaj na smanjenje prihoda od carina.

Podaci za prva tri mjeseca 2008.godine ukazuju na snažan rast prihoda od carina od 25,1%, što je posljedica snažnog rasta uvoza i cijena na svjetskom tržištu, kao i efikasnije naplate. Projekcija je zasnovana na makroekonomskim pretpostavkama rasta uvoza od strane DEP-a kao i pretpostavci da će se uvoz roba iz EU zone svesti na bescarinsku osnovu u petogodišnjem periodu počev od primjene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Naglašavamo da je projekcija prihoda od carina u značajnoj mjeri neizvjesna zbog očekivane implementacije SSP i njegovog uticaja na uvozne tokove.

Putarina

U prvom kvartalu 2008.godine prihodi od naknade za puteve iz cijene nafte i naftnih derivata (putarina) zabilježili su rast od 3,77% u odnosu na isti period prethodne godine. Projektovani rast za 2008. godinu prati istorijsku sezonsku shemu naplate tokom posljednje tri godine. Pojeckije za naredni period vezane su za projektovani rast realnog BDP-a.



Grafikon 13

Ostalo

Stavka "Ostalo" u tabeli 1 obuhvata ostale prihode i naknade, ostale isplaćene povrate i prikupljene ali nerazvrstane prihode.

Konsolidovani izvještaji

(pripremile: Mirela Kadić, pomoćnik za istraživački rad)

Tabela 2. (Konsolidovani izvještaji: BiH, entiteti, JR) uključuje:

Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinstveni račun,
- transfere sa Jedinstvenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
- transfere sa Jedinstvenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
- prihode budžeta Bosne i Hercegovine sa Jedinstvenog računa UIO,
- prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
- prihode i rashode budžeta Republike Srpske.

Tabela 3. FBiH: Budžet FBiH, kantoni, općine

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode budžeta FBiH
- prihode i rashode budžeta kantona FBiH
- prihode i rashode budžeta općina FBiH

2. U Izvještaj je uključena amortizacija vanjskog duga

3. Procijenjeni su podaci za sljedeće općine: Ravno (svi mjeseci) i Prozor (XI i XII mjesec)

Tabele 4 i 5 (Konsolidovani izvještaji: kantoni)

Konsolidovani izvještaj uključuje:

- Prihode i rashode budžeta kantona
- Prihode i rashode budžeta pripadajućih općina

Napomena:

U izvještaju za Hercegovačko-neretvanski kanton procijenjeni su podaci za općine Ravno (svi mjeseci) i Prozor (XI i XII)

BiH, entiteti, JR, I-III 2008

		I	II	III	Ukupno
1	Tekući Prihodi	411,9	381,9	482,5	1276,3
11	Porezni prihodi	386,5	354,6	444,9	1186,0
111	Indirektni porezi (i sredstva sa JR)	370,2	325,0	405,8	1101,0
	PDV	247,3	183,8	257,3	688,5
	PDV na uvoze	149,5	200,9	217,0	567,4
	PDV obaveza prema PDV prijavama	128,9	100,4	94,8	324,0
	PDV prema automatskom razrezu od stane UIO	0,0	0,0	0,0	0,1
	PDV jednokratne uplate	0,3	0,1	0,2	0,6
	Ostalo	1,2	1,1	1,0	3,3
	Povrat PDV	-32,6	-118,6	-55,7	-206,9
	Carine	40,8	58,2	62,3	161,3
	Porez na promet	0,5	1,5	0,9	3,0
	Akciza	67,8	66,6	70,0	204,3
	uvozni pr.	53,9	55,0	57,9	166,8
	u zemlji	13,9	11,6	12,1	37,5
	Putarina	12,7	14,4	14,0	41,0
	Ostalo	1,4	1,4	1,8	4,7
	Ostali povrati	-0,4	-0,9	-0,6	-1,8
112	Direktni porezi	16,3	29,6	39,1	85,0
	Porezi na dohodak i dobit	8,0	18,8	26,6	53,4
	Ostali poreski prihodi	8,3	10,8	12,5	31,6
12	Neporezni prihodi	24,3	27,1	37,4	88,8
13	Ostali prihodi			0,1	0,1
14	Donacije/grantovi	0,2	0,0	0,0	0,2
15	Transferi viših nivoa	0,9	0,1	0,1	1,2
2	Tekući Rashodi	305,0	400,2	427,7	1132,9
21	Tekući izdaci	48,5	68,7	85,7	202,9
211	Plaće i naknade	45,2	60,9	68,4	174,5
212	Izdaci za materijal i usluge	3,3	7,8	17,3	28,4
22	Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije	13,7	53,5	64,6	131,9
	Transferi domaćinstvima	10,7	48,5	43,4	102,7
	Transferi organizacijama/institucijama	0,3	1,2	5,9	7,4
	Subvencije	2,7	3,8	15,2	21,8
23	Plaćanje kamate	0,6	10,1	13,6	24,3
24	Ostali izdaci/potrošnja/transferi	1,9	44,4	25,5	71,8
25	Transferi sa JR	224,3	205,4	219,8	649,5
	od čega: Budžet BiH	51,6	51,6	61,5	164,8
	od čega: FBiH / kantoni, opštine, Direkcija za ceste	130,8	121,1	117,7	369,6
	od čega: RS / gradovi, opštine, JP "Putevi RS"	30,7	22,7	28,4	81,8
	od čega: Brčko	11,2	10,0	12,1	33,3
27	Transferi kantonima, opstinama i gradovima	17,2	18,1	18,7	54,0
28	Neto pozajmljivanje*	-1,3		-0,1	-1,4
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	4,7	4,7	8,4	17,8
4	Vladin suficit (+)/ deficit(-) (1-2-3)	102,2	-23,1	46,5	125,5
5	Neto finansiranje**	-0,57	-1,4	-35,2	-37,2

Tabela 2

FBiH: Budžet FBiH, kantoni, općine – 2007 godina

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Q1	Q2	Q3	Q4	I-XII 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	253.386.471	244.389.278	279.817.645	275.058.202	310.624.502	306.998.544	410.237.076	330.476.788	304.048.132	336.253.499	301.650.415	406.107.209	777.593.393	892.681.248	1.044.761.995	1.044.011.123	3.759.047.760
11	Prihodi od poreza	222.273.199	211.880.666	233.912.721	231.875.096	270.367.042	265.182.592	280.367.927	287.422.907	262.717.989	287.004.765	254.293.546	292.151.856	668.066.586	767.424.730	830.508.824	833.450.166	3.099.450.307
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	12.676.727	16.251.394	12.241.699	7.654.479	7.586.138	10.461.528	11.078.805	9.137.604	8.850.131	11.821.513	13.845.835	19.193.582	41.169.821	25.702.145	29.066.540	44.860.930	140.799.435
	Porezi na plaće i radnu snagu	13.730.335	15.671.009	17.684.583	19.267.724	18.117.551	18.277.526	20.083.930	18.289.210	17.906.315	20.301.126	19.897.203	30.465.323	47.085.927	55.662.801	56.279.455	70.663.653	229.691.836
	Porez na imovinu	6.519.016	8.375.847	5.192.713	6.014.396	6.920.532	5.919.038	6.119.325	7.597.226	6.343.396	7.318.907	6.283.096	7.465.478	20.087.576	18.853.966	20.059.947	21.067.480	80.068.970
	Prihodi od indirektnih poreza*	188.133.659	169.890.564	194.845.259	197.504.571	236.313.208	229.229.941	241.532.582	250.502.157	228.139.061	245.891.344	212.654.022	233.246.979	552.869.482	663.047.720	720.173.799	691.792.344	2.627.883.346
	Ostali porezi	1.213.461	1.691.851	3.948.468	1.433.926	1.429.613	1.294.559	1.553.285	1.896.711	1.479.086	1.671.875	1.613.391	1.780.493	6.853.780	4.158.098	4.929.082	5.065.759	21.006.720
12	Neporezni prihodi	30.103.863	31.595.462	44.413.693	41.938.156	38.135.392	39.030.088	127.909.707	40.745.260	38.521.630	46.563.637	41.412.399	107.443.010	106.113.017	119.103.636	207.176.597	195.419.046	627.812.296
13	Tekuće potpore (Grantovi)	903.223	659.471	1.224.519	968.435	1.750.625	1.932.286	1.413.799	1.915.064	2.389.401	2.183.619	4.590.682	6.027.494	2.787.213	4.651.346	5.718.265	12.801.795	25.958.619
14	Ostali prihodi	106.186	253.680	266.711	276.515	371.443	853.578	545.642	393.556	419.111	501.478	1.353.788	484.850	626.577	1.501.536	1.358.309	2.340.116	5.826.538
2	Rashodi (21+22+23)	158.452.791	173.528.940	195.878.864	248.063.951	275.558.278	318.337.242	260.821.514	230.005.400	276.582.428	294.331.268	314.148.093	662.975.347	527.860.594	841.959.471	767.409.342	1.271.454.707	3.408.684.114
21	Tekući izdaci	157.143.976	172.100.136	193.330.785	246.870.270	272.139.897	317.409.734	259.953.566	227.363.902	271.854.191	289.406.026	310.122.707	650.944.680	522.574.896	836.419.901	759.171.659	1.250.473.412	3.368.639.869
	Plaće i naknade	79.570.163	81.397.864	86.122.061	89.232.711	94.755.451	128.172.425	77.469.293	87.423.145	91.860.267	98.684.247	101.391.406	135.299.290	247.090.088	312.160.587	256.752.704	335.374.943	1.151.378.322
	od čega: Bruto plaće	63.633.653	66.146.687	68.030.121	71.700.883	74.484.921	84.077.186	63.883.643	72.867.060	75.123.056	75.359.452	77.769.121	99.134.419	197.810.461	230.262.991	211.873.759	252.262.993	892.210.203
	od čega: Naknade	15.936.510	15.251.177	18.091.940	17.531.827	20.270.530	44.095.239	13.585.650	14.556.085	16.737.211	23.324.795	23.622.285	36.164.871	49.279.627	81.897.596	44.878.946	83.111.950	259.168.119
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	7.553.034	7.781.748	8.216.130	8.546.221	8.873.804	10.175.785	7.670.315	8.769.377	8.993.518	8.980.812	9.362.287	11.691.558	23.550.912	27.595.809	25.433.210	30.034.657	106.614.588
	Izdaci za materijal i usluge	17.304.702	20.600.213	26.943.569	24.489.837	25.454.887	26.936.064	21.519.099	20.036.906	30.108.624	30.038.658	32.810.300	61.899.661	64.848.483	76.880.787	71.664.629	124.748.619	338.142.518
	Grantovi	49.469.941	58.910.348	68.358.744	120.555.637	139.371.196	137.235.373	152.777.184	109.099.738	131.159.448	148.063.954	161.242.068	431.457.955	176.739.033	397.162.206	393.036.370	740.763.977	1.707.701.586
	Izdaci za kamate i ostale naknade	3.246.136	3.409.963	3.690.282	4.045.865	3.684.559	14.890.087	517.676	2.034.736	9.732.334	3.638.355	5.316.646	10.596.215	10.346.381	22.620.511	12.284.746	19.551.216	64.802.854
22	Ostali rashodi	1.573.951	2.492.040	2.599.715	1.550.816	1.799.224	2.513.222	1.281.439	1.892.126	2.353.510	1.408.004	2.418.184	3.145.841	6.665.706	5.863.262	5.527.075	6.972.029	25.028.072
23	Neto pozajmljivanje*	-265.136	-1.063.235	-51.637	-357.135	1.619.157	-1.585.714	-413.492	749.373	2.374.726	3.517.237	1.607.202	8.884.826	-1.380.008	-323.692	2.710.608	14.009.265	15.016.173
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	2.853.961	559.646	5.865.599	-1.237.841	-1.716.714	25.986.016	22.982.149	21.479.204	15.325.995	20.058.271	31.819.981	81.183.130	9.279.206	23.031.461	59.787.347	133.061.382	225.159.396
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	92.079.719	70.300.692	78.073.183	28.232.093	36.782.938	-37.324.714	126.433.413	78.992.184	12.139.709	21.863.960	-44.317.658	-338.051.268	240.453.593	27.690.317	217.565.306	-360.504.966	125.204.250
5	Neto finansiranje**	-5.667.755	-5.881.713	-5.384.322	-7.294.254	-8.772.566	-26.541.050	-7.535.542	-3.983.677	-20.694.551	-10.607.016	-19.830.067	-28.881.937	-16.933.790	-42.607.870	-32.213.770	-59.319.020	-151.074.450

Tabela 3

Herceg-bosanski kanton - 2007 godina

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Q1	Q2	Q3	Q4	I-XII 2007
1 Prihodi (11+12+13+14)	4.473.763	4.107.081	5.105.432	5.459.737	6.086.616	5.283.995	6.341.316	5.602.770	5.808.908	11.799.170	7.265.473	6.958.171	13.686.276	16.830.348	17.752.994	26.022.814	74.292.432
11 Prihodi od poreza	3.797.810	3.703.939	3.795.231	4.230.214	4.592.070	4.213.112	5.173.802	4.670.659	4.417.896	8.727.818	4.986.869	5.139.331	11.296.980	13.035.396	14.262.357	18.854.017	57.448.751
Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	56.319	111.824	291.111	76.705	122.225	38.987	88.287	58.722	30.502	774.556	820.028	197.332	459.254	237.917	177.510	1.791.916	2.666.596
Porezi na plaće i radnu snagu	461.351	262.406	307.421	317.367	392.577	342.132	485.303	389.116	399.354	807.466	381.898	618.662	1.031.178	1.052.076	1.273.772	1.808.025	5.165.052
Porez na imovinu	51.588	55.095	74.330	432.653	75.908	59.733	74.070	77.889	73.458	125.718	74.154	68.558	181.012	568.294	225.417	268.429	1.243.153
Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31.12.2005)	71.237	115.052	155.517	73.898	257.045	89.825	252.154	66.493	62.660	-61.641	210.636	86.351	341.805	420.769	381.307	235.346	1.379.227
Prihodi od indirektnih poreza	3.111.248	2.751.072	3.287.875	3.304.313	3.708.356	3.653.741	4.250.390	4.056.585	3.810.765	7.050.727	3.470.180	4.141.045	9.150.195	10.666.411	12.117.740	14.661.952	46.596.298
Ostali porezi	46.067	408.491	-321.022	25.278	35.959	28.694	23.598	21.855	41.158	30.991	29.974	27.384	133.535	89.931	86.611	88.349	398.426
12 Neporezni prihodi	570.708	260.846	1.194.954	779.810	1.414.302	807.302	944.282	729.198	882.461	2.364.439	1.581.973	1.168.229	2.026.507	3.001.414	2.555.941	5.114.641	12.698.504
13 Grantovi	93.833	130.883	103.833	438.300	68.832	252.167	211.818	191.499	497.138	695.500	684.128	639.198	328.549	759.299	900.455	2.018.826	4.007.129
14 Ostali prihodi	11.413	11.413	11.413	11.413	11.413	11.413	11.413	11.413	11.413	11.413	12.503	11.413	34.240	34.240	34.240	35.330	138.048
2 Rashodi (21+22)	3.332.327	3.201.900	4.639.846	1.652.236	7.505.956	1.727.060	7.521.044	4.713.691	4.904.069	5.072.709	5.003.848	5.853.556	11.174.072	10.885.253	17.138.804	15.930.112	55.128.241
21 Tekući izdaci	3.341.267	3.210.840	4.648.786	1.661.176	7.514.896	1.736.000	7.529.984	4.722.631	4.913.009	5.081.649	5.012.788	5.862.496	11.200.892	10.912.073	17.165.624	15.956.933	55.235.522
Plaće i naknade	2.432.263	2.126.326	2.863.634	552.669	4.826.043	444.801	5.282.860	2.486.892	2.878.944	2.954.636	2.775.463	2.883.050	7.422.223	5.823.513	10.648.695	8.613.149	32.507.580
od čega: Bruto plaće	1.890.276	1.595.876	2.232.089	432.871	3.724.593	282.561	3.811.449	2.041.736	2.120.588	2.127.106	2.109.403	2.157.342	5.718.240	4.440.025	7.973.773	6.393.851	24.525.890
od čega: Naknade	541.987	530.450	631.546	119.799	1.101.450	162.240	1.471.411	445.156	758.355	827.529	666.060	725.708	1.703.983	1.383.488	2.674.922	2.219.297	7.981.690
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	199.475	91.776	302.382	84.649	398.351	36.881	429.630	239.467	241.967	233.115	234.313	241.103	593.633	519.882	911.064	708.531	2.733.109
Izdaci za materijal i usluge	318.105	365.546	593.089	344.801	783.852	224.664	652.495	462.694	577.959	747.353	561.162	881.529	1.276.740	1.353.317	1.693.148	2.190.044	6.513.249
Grantovi	243.430	337.505	555.441	355.496	1.134.612	602.566	1.010.183	1.199.908	952.162	911.442	1.118.110	1.485.482	1.136.377	2.092.675	3.162.253	3.515.033	9.906.338
Izdaci za kamate i ostale naknade	6.191	0	15.347	12.127	5.991	20.369	-1	0	8.782	2.419	6.465	17.358	21.538	38.487	8.781	26.242	95.048
Doznake nižim potrošačkim jedinicama	141.803	289.686	318.892	311.434	366.047	406.718	154.817	333.670	253.196	232.685	317.275	353.975	750.382	1.084.199	741.683	903.935	3.480.198
22 Neto pozajmljivanje*	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-8.940	-26.820	-26.820	-26.820	-26.820	-107.281
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	274.454	187.287	389.245	204.176	252.123	323.654	211.823	174.991	1.263.585	496.280	580.627	606.491	850.985	779.953	1.650.399	1.683.398	4.964.734
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	866.983	717.895	76.341	3.603.325	-1.671.463	3.233.281	-1.391.551	714.088	-358.746	6.230.182	1.680.998	498.125	1.661.219	5.165.143	-1.036.209	8.409.304	14.199.457
5 Neto finansiranje**	-24.862	-24.862	-24.862	-24.862	-24.862	-24.862	-24.862	-24.862	-24.862	-24.862	-24.862	-33.152	-74.585	-74.585	-74.585	-82.875	-306.630

Tabela 4

Hercegovačko-neretvanski kanton - 2007 godina

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Q1	Q2	Q3	Q4	I-XII 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	17.442.559	16.870.238	18.724.429	17.123.522	23.314.945	22.238.361	17.069.132	27.364.274	18.727.681	22.054.820	20.641.251	29.300.392	53.037.226	62.676.829	63.161.086	71.996.463	250.871.604
11	Prihodi od poreza	14.570.043	12.486.210	14.912.759	13.299.560	17.390.865	15.984.412	12.478.029	22.776.542	15.927.958	17.058.013	15.038.362	17.400.631	41.969.012	46.674.836	51.182.529	49.497.007	189.323.384
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	577.406	946.021	1.171.593	463.579	457.891	1.154.221	526.884	782.657	490.717	538.460	704.394	580.853	2.695.020	2.075.691	1.800.258	1.823.706	8.394.675
	Porezi na plaće i radnu snagu	1.635.275	1.609.291	2.148.659	1.768.878	2.400.359	2.110.946	1.592.326	2.268.515	1.868.415	2.207.681	2.060.897	3.414.137	5.393.225	6.280.183	5.729.255	7.682.716	25.085.380
	Porez na imovinu	656.044	637.749	616.623	442.038	741.730	511.945	650.636	961.712	801.907	730.905	871.622	610.570	1.910.416	1.695.713	2.414.255	2.213.097	8.233.480
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31,12,2005)	1.006.747	417.907	192.758	320.509	1.200.352	308.082	488.692	930.954	282.488	309.727	296.020	267.247	1.617.412	1.828.943	1.702.134	872.994	6.021.483
	Prihodi od indirektnih poreza	10.550.716	8.715.714	10.566.541	10.121.954	12.464.815	11.747.873	9.071.913	17.681.323	12.355.673	13.151.990	10.966.177	12.368.254	29.832.971	34.334.642	39.108.909	36.486.422	139.762.943
	Ostali porezi	143.856	159.528	216.585	182.602	125.718	151.345	147.578	151.382	128.758	119.251	139.251	159.570	519.969	459.665	427.717	418.072	1.825.423
12	Neporezni prihodi	2.461.088	3.989.165	3.690.066	3.572.250	5.185.340	4.009.490	4.351.537	3.809.039	2.008.341	4.244.510	3.188.522	4.129.354	10.140.319	12.767.080	10.168.917	11.562.387	44.638.702
13	Grantovi	367.269	390.954	117.587	248.337	732.103	2.217.480	224.632	762.297	763.487	630.192	2.350.484	7.734.603	875.810	3.197.920	1.750.416	10.715.279	16.539.425
14	Ostali prihodi	44.159	3.909	4.017	3.376	6.637	26.979	14.933	16.396	27.895	122.105	63.883	35.803	52.086	36.992	59.225	221.791	370.093
2	Rashodi (21+22)	11.880.308	14.887.324	17.249.764	14.563.735	16.126.399	20.137.599	15.284.387	14.178.146	17.854.460	19.203.260	22.229.608	28.474.528	44.017.396	50.827.733	47.316.993	69.907.396	212.069.518
21	Tekući izdaci	11.830.308	14.887.324	17.214.766	14.563.735	16.126.399	20.137.599	15.284.387	14.178.146	17.854.460	19.203.260	22.229.608	28.424.528	43.932.398	50.827.733	47.316.993	69.857.396	211.934.520
	Plaće i naknade	7.367.953	7.682.601	7.548.274	7.894.930	7.576.431	10.659.127	7.571.397	7.386.034	7.485.989	10.064.610	11.271.625	8.683.704	22.598.828	26.130.487	22.443.420	30.019.940	101.192.675
	od čega: Bruto plaće	6.283.684	6.325.962	6.295.694	6.675.536	6.353.989	6.540.233	6.607.533	6.476.962	6.439.486	6.620.847	6.592.676	6.623.166	18.905.340	19.569.759	19.523.980	19.836.689	77.835.769
	od čega: Naknade	1.084.268	1.356.638	1.252.581	1.219.393	1.222.442	4.118.894	963.864	909.072	1.046.504	3.443.763	4.678.950	2.060.538	3.693.488	6.560.728	2.919.440	10.183.251	23.356.907
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	744.438	758.622	739.459	813.471	745.637	767.592	822.870	777.645	767.570	800.133	788.550	788.555	2.242.519	2.326.700	2.368.085	2.377.239	9.314.542
	Izdaci za materijal i usluge	1.295.435	1.793.202	3.829.208	1.507.187	3.355.028	2.612.828	1.822.241	1.948.230	2.264.056	1.729.196	3.405.372	4.956.482	6.917.844	7.475.043	6.034.527	10.091.050	30.518.464
	Grantovi	2.214.011	4.053.683	4.035.584	4.025.933	3.862.239	5.060.300	4.906.522	3.503.553	6.082.337	6.272.307	6.051.025	12.726.035	10.303.278	12.948.471	14.492.412	25.049.366	62.793.528
	Izdaci za kamate i ostale naknade	66.305	20.314	23.337	32.411	16.069	15.954	24.084	18.538	127.012	17.771	18.609	16.527	109.957	64.434	169.634	52.907	396.932
	Doznake nižim potrošačkim jedinicama	142.167	578.902	1.038.903	289.805	570.996	1.021.798	137.273	544.146	1.127.496	319.243	694.425	1.253.226	1.759.972	1.882.599	1.808.915	2.266.893	7.718.379
22	Neto pozajmljivanje*	50.000	0	34.998	0	0	0	0	0	0	0	0	50.000	84.998	0	0	50.000	134.998
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	458.329	759.780	1.325.131	1.930.328	431.978	3.063.718	1.103.179	327.767	522.319	627.153	2.259.180	3.807.377	2.543.240	5.426.024	1.953.265	6.693.710	16.616.240
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	5.103.922	1.223.134	149.534	629.460	6.756.568	-962.956	681.565	12.858.360	350.903	2.224.407	-3.847.537	-2.981.513	6.476.590	6.423.071	13.890.828	-4.604.644	22.185.846
5	Neto finansiranje**	-23.972	-74.399	-93.125	-58.817	-16.794	-16.843	-22.636	-17.667	20.081	59.803	183.545	315.266	-191.495	-92.453	-20.223	558.615	254.444

Tabela 5

Iz aktivnosti Odjeljenja:**Seminar Cambridge Econometrics u organizaciji projekta EU za podršku fiskalnoj politici (EUFPS) u BiH**

Ben Gardiner, direktor Cambridge Econometrics (CE) će održati seminar Econometrics E views od 19. do 23.05. u Sarajevu i od 02.. do 06.06. u Banja Luci. Ovaj seminar organizira EUFPS projekat kao jednu od obuka za korisnike projekta: Odjeljenje za makroekonomsku analizu, Ministarstvo finansija i trezora BiH, Ministarstvo finansija Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvo finansija Republike Srpske i Uprava za prihode Brčko Distrikta.

G. Ben Gardiner je stručnjak za ekonometriju, makro-ekonometrijske modele, te vodi i koordinira mnogo važnih projekata za Evropsku komisiju. Trenutno je g. Gardiner odgovoran za okvirni ugovor koji CE ima sa DG-Entreprise Evropske komisije. CE je zadužen za analizu konkurentnosti sektora i ukupnu koordinaciju četverogodišnjeg DG Regio projekta koji nastoji utvrditi faktore koji vode evropski regionalni rast.

Ova obuka za primjenu ekonometrijskih metoda će pomoći u jačanju makroekonomskog i fiskalnog upravljanja. Ujedno, time se šalje poruka potencijalnim investitorima da je BiH sposobna voditi dobru, koherentnu i stabilno orijentiranu ekonomsku politiku.

